

TERMINOLÓGIAI JEGYZÉK

FNY	CNY	DEFINÍCIÓ	FORRÁS
e Aufschmelzungszone, -n	magma feláramlás	Kőzetolvadék, amely a földkéreg mélyebb övezetében a kéreg részleges megolvadása révén keletkezik. Meghatározott geológiai feltételek esetén a <i>magma</i> áramlása megindul a felszín irányába. Útja során vagy megreked a felszín alatt, és ott lassú kristályosodási folyamat során megszilárdul, vagy eléri a felszínt, ahol elveszti illó elegyrészeit, és lávaként vagy vulkáni törmelékként, eruptív (kitörési) kőzetként szilárdul meg. http://www.vilaglex.hu/Lexikon/Html/Magma.htm	Magyarán a jelet vulkáni aktivitás okozhatta, ez is elképesztő erő: a magma feláramlása folyamatosan deformálja a felette húzódó több tíz vagy száz kilométer vastagságú kőzetlemezeket. A lemeztektonikai mozgásokkal ellentétben azonban nem okoz hirtelen törést, nem szabadul fel hirtelen roppant energia, így nincs érzékelhető földrengés sem. https://24.hu/tudomany/2018/12/01/foldrenges-vulkan-magma-renges/
e Caldera, Calderen	kaldera	Vulkánok kúpján lévő, beomlással vagy robbanással képződő, nagyobb, katlan-szerű mélyedés. http://mek.oszk.hu/02900/02910/02910.htm	vulkanische Hohlform, die entweder durch explosive Eruption als Sprengtrichter entstand (Explosionscaldera) oder als Einsturzalcaldera https://quizlet.com/304947336/vulkanismus-flash-cards/
e Erdkruste	földkéreg	Földünk legfelső, szilárd, ásványokból, kőzetekből, álló része, amelyet az alatta lévő köpenytől a Mohorovičić-féle szeizmikus törési felület választ el. http://mek.oszk.hu/02900/02910/02910.htm	A talaj az általános meghatározás szerint a földkéreg legfelső rétege, amely ásványi anyagokat, szerves anyagot, vizet, levegőt és élő szervezeteket tartalmaz. https://www.linguee.hu/magyar-n%C3%A9met/search?source=auto&query=f%C3%B6ldk%C3%A9reg
r Erdmantele	földköpeny	A kb. 30 km mélységben húzódó Mohorovičić (Moho) felület és a kb. 2900 km mélyen húzódó Gutenberg-Wiechert felület közötti földöv. http://mek.oszk.hu/02900/02910/02910.htm	A hő nagyobb mennyiségben a földkéreg alatt található, a földköpenynek nevezett rétegben. https://hu.glosbe.com/de/hu/erdmantel

e Fumarole, -n	fumarola	A vulkáni utóműködésnek egy olyan típusa, amely kb. 200 °C-os vízgőzt szolgáltat. http://mek.oszk.hu/02900/02910/02910.htm	(olasz), a nem tulajdonképpeni vulkánok azon osztálya, mely kiválóképpen vízgőzt lövell ki. A F.-k rendszeren tevékeny vulkános tőszomszédságában található s gyakran oly tiszta sósavtól, kénhidrogéntől s hasonló fertőzésektől ment vízgőzt adnak, hogy sűrűsödése által hasznavehető ivóvíz keletkezik, mit a vízszegény Pantellaria sziget pásztorai tényleg felhasználnak. http://www.kislexikon.hu/fumarola.html
r Geysir, -e	gejzír	Időszakosan kitörő és forró vizet lövellő természetes forrás, amely a földkéreg mélyében lévő hasadékrend-szereiből tör a felszínre. http://www.vilaglex.hu/Lexikon/Html/Gejzir_.htm	A Norris nevű gejzírmedencében levő Echinus-gejzír időnként meleg vízzel locsolja le azokat, akik éppen megcsodálják. https://hu.glosbe.com/de/hu/Geysir
heiße Quelle	hőforrás	Hőforrás A magas entalpiájú területeken bőven van vulkanikus hő, azonban az alacsony entalpiájú régiókban a hőforrások két típusát különböztetjük meg: - Az üledékes medencékben a víztározó rétegek vizet szállítanak a mélybe, ami ott felmelegszik és hasznosíthatóvá válik. - Léteznek forró, száraz kőzetek, ahol a természetes hőtermelés nagy ugyan, de ezekhez mesterségesen kell aquifert építeni, hogy az energiát hasznosítani tudjuk http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/megujulo/Geotermikus%20energia/Geotermikus%20energia.html#vulkan	Izland fővárosa Reykjavík; ez a név azt jelenti: 'füstölgő öböl'. Az első állandó telepés, Ingólfur Arnarson nevezte el így a hőforrásokból felszálló pára miatt. https://hu.glosbe.com/de/hu/hei%C3%9Fe%20Quelle

<p>Hot / Melting Spot (heißer Fleck)</p>	<p>hot / melting spot (fórró folt)</p>	<p>A fórró folt-vulkanizmust a köpeny nagyobb mélységeiből feláramló, környezeténél magasabb hőmérsékletű köpenycsóva okozza, amely a lemez alatt szétterül, farki része pedig belenyúlik a köpenybe. Ez a hőtöbblet a kéreg alsó területein pozitív hőmérsékleti anomáliát okoz, ennek következtében a kéreg kőzetei részlegesen megolvadnak, a folyamat hatására primitív, bazaltos olvadék képződik (Sigurdsson, H.2000). https://www.foldrajzitorsasag.hu/downloads/foldrajzi_kozlemenyek_2017_141_evf_4_pp_334.pdf</p>	<p><i>mantle plume</i>, 100-200 km großes, quasi-stationäres Gebiet, das sich durch vulkanische Aktivität und/oder durch eine hohe Wärmeflußdichte an der Erdoberfläche auszeichnet. https://www.spektrum.de/lexikon/geowissenschaften/hot-spot/7122</p>
<p>e Kalksinterterrasse, - n</p>	<p>mésztofaterasz</p>	<p>A hatalmas kiterjedésű mésztofateraszok jó része teljesen kiszáradt és pusztul. Nem, nem az ember... A vidéket időnként megrázó kisebb-nagyobb földrengések miatt egyes források időnként elapadnak, aztán idővel újra aktívvá válnak. Néhány szép, vízzel borított képződményt azért találunk. De miért van itt mésztofa? Azért, mert a források áthaladnak egy törésvonalon, s az ottani kőzetek mészkövek, melyekből tömördek (napi 2 tonna!) kalcium-karbonát oldódik ki. http://epa.oszk.hu/02900/02926/00050/pdf/EPA_02926_termeszeti_vilaga_2017_02_066-070.pdf</p>	<p>Oft in mehreren Stufen angeordnete Sinterbildungen an Quellen oder entlang von Fließgewässern in Kalksteingebieten, die ein Aufstauen des Wassers bewirken. https://www.spektrum.de/lexikon/geowissenschaften/sinterstufe/15028</p>